

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ
(ฉบับที่ ๑๖)
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรประกาศกำหนดให้ตำรับยาแผนไทย ในตำราการแพทย์แผนไทย เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติ ในการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศ กำหนดให้ตำรับยาแผนไทย ในตำราการแพทย์แผนไทย ตามบัญชีรายชื่อตำรับยาแผนไทยแนบท้าย ประกาศฉบับนี้ เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชีรายชื่อตำรับยาแผนไทยแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ที่ประกาศกำหนดให้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติ
เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ
และตำรับยาแผนไทยของชาติ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. ตำรับยาแผนไทย ในคัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์ (อำพัน กิตติขจร)
เล่ม ๑ จำนวน ๑๖๒ ตำรับ จาก ๔ คัมภีร์ ดังต่อไปนี้

๑.๑ คัมภีร์สรรพคุณยา ว่าด้วยสรรพคุณยาที่รวมกันเป็นหมู่ ว่าด้วยสรรพคุณยาที่รวมกันเป็นคณะ
ว่าด้วยสรรพคุณกระสายยา สรรพคุณยาแก้ไข้พิษ จำนวน ๙ ตำรับ

๑.๒ คัมภีร์มรณญาณสูตร จำนวน ๑๖ ตำรับ

๑.๓ คัมภีร์อติสารและยาแก้ปวด จำนวน ๑๐๕ ตำรับ

๑.๔ ว่าด้วยอาการไข้และยาแก้ไข้ จำนวน ๓๒ ตำรับ

๒. ตำรับยาแผนไทย ในคัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์ (อำพัน กิตติขจร)
เล่ม ๒ จำนวน ๘๑ ตำรับ จาก ๘ คัมภีร์ ดังต่อไปนี้

๒.๑ คัมภีร์ปฐมจินดาร์ผูก ๒ บริเฉท ๑ ว่าด้วยรูปสตรีและรูปกุมาร ว่าด้วยปักซี่ ว่าด้วยลักษณะ
น่านมโทะ ว่าด้วยขางและหละต่างๆ จำนวน ๑ ตำรับ

๒.๒ คัมภีร์ปฐมจินดาร์ผูก ๓ บริเฉท ๑ ว่าด้วยประเภทขาง แม่ซื้อ สะพันหละ ประจำขาง ๗ วัน
จำนวน ๑ ตำรับ

๒.๓ คัมภีร์ปฐมจินดาร์ผูก ๓ บริเฉท ๓ ว่าด้วยลักษณะกุมารเกิดวันอังคาร เป็นลักษณะแห่งขางแดงเป็น
เจ้าเรือน ขางระแหงเป็นขางจระ หละซื้ออุทัยกาล ละอองซื้อแก้วมรกต ลมซื้ออุทรวาด จำนวน ๑ ตำรับ

๒.๔ คัมภีร์ปฐมจินดาร์ผูก ๓ บริเฉท ๖ ว่าด้วยกุมารและกุมารีเกิดวันศุกร์ ขางข้างเป็นเจ้าเรือน
มีหละแสงพระจันทร์ กับลมอริต จำนวน ๑ ตำรับ

๒.๕ คัมภีร์ปฐมจินดาร์ผูก ๖ ว่าด้วยตานโจร ๗ จำพวก จำนวน ๘ ตำรับ

๒.๖ ว่าด้วยเหตุเกิดของโลหิตแห่งสตรี และยาแก้โรคโลหิต ตามคัมภีร์โชตรัต จำนวน ๓๘ ตำรับ

๒.๗ ว่าด้วยอาการและยาแก้โรคลมตามคัมภีร์ชวดารและตำหรับอื่นที่แพทย์ใช้อยู่ จำนวน ๙ ตำรับ

๒.๘ คัมภีร์มัญชุสวาระวิเชียร จำนวน ๒๒ ตำรับ

๓. ตำรับยาแผนไทย ในคัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์ (อำพัน กิตติขจร)
เล่ม ๓ จำนวน ๕๑ ตำรับ จาก ๕ คัมภีร์ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ว่าด้วยโรคน้ำปัสสาวะพิการ (คัมภีร์มูจฉापักขันทิกา) จำนวน ๑๕ ตำรับ

๓.๒ ว่าด้วยเสมหะพิการและยาแก้ จำนวน ๑ ตำรับ

๓.๓ คัมภีร์อภัยสันตา ว่าด้วยตาแดงและตาต้อต่างๆ จำนวน ๒๗ ตำรับ

๓.๔ ว่าด้วยโรคฝีและยาแก้ จำนวน ๖ ตำรับ

๓.๕ ว่าด้วยยาแก้พิษสุนัขบ้าและงูพิษ จำนวน ๒ ตำรับ

หมายเหตุ : กรณีปรากฏจากการตรวจสอบในภายหลังพบว่าการออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทย
ซึ่งได้ประกาศกำหนดให้เป็นตำราการแพทย์แผนไทยของชาติหรือตำรับยาแผนไทยของชาติ โดยกระทรวง
สาธารณสุขจะได้ดำเนินการเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยดังกล่าวตามกฎหมาย
ต่อไป